

HLAS

od Panny Marie

ROČNÍK 19

ČÍSLO 3

ZLATÁ SOBOTA 2014

Milí poutníci a farníci!

Vítejte u trůnu Staré Matky Boží Žarošické, Divotvůrkyně Moravy. Vítejte v otevřeném domě naší společné Matky, která každého z vás přijímá s otevřenou náručí a s naslouchajícím srdcem. Má určitě pro každé ze svých dětí mateřské slůvko jako radu, útěchu či povzbuzení na další životní putování. Přeji vám, ať přes vnější neklid, který provází tak velké shromáždění lidí, se dokážete vnitřně ztišit, abyste je nepřeslechli.

V blízkosti Panny Marie se cítíme dobře. Vždyť jsme u své nebeské Maminky. Ta sjednocuje rodinu, drží ji pohromadě. O Zlaté sobotě si uvědomuje, jak široká a bohatá je tato naše rodina. Vidíme zastoupené všechny generace od malých dětí v kočárku až po ty nejstarší ve věku stařečků. V jazyku modliteb a duchovních písní se slévají naše různé jazyky a dialekty v jednu Boží chválu. Osobitou zbožností každý z nás chce vyjádřit svou úctu, lásku a vděčnost Matce Boží a jejím Synu.

V jednom dokumentu Kongregace pro bohoslužbu stojí: „Věřící snadno chápou živé pouto, které spojuje Syna a Matku. Vědí, že Syn je Bůh a že ona, Matka, je také jejich matkou. Tuší neposkvřněnou svatost Panny, a i když ji uctívají jako slavnou královnu na nebesích, předejdou si jisti, že ona, plná milosrdenství, za ně oroduje. Proto úpěnlivě a s důvěrou prosí o její ochranu. Obzvláště ti nejubožejší cítí její blízkost. Vědí, že byla chudá jako oni, že mnoho trpěla, že byla trpělivá a mírná. Soucítí s její bolestí při ukřižování a smrti Syna a radují se s ní z Ježíšova zmrtvýchstání.

Oslavují s radostí její svátky, s chutí se účastní procesí, vydávají se k poutním svatyním, velmi rádi zpívají na její počest, přinášejí jí votivní dary. Nedovolí, aby ji někdo urážel, a instinktivně nedůvěřují tomu, kdo ji nectí.“

Letos Panně Marii především svěřujeme radosti a nesnáze našich rodin a prosíme Královnu míru o pokoj a usmíření ve světě. Milostiplnou Zlatou sobotu vám všem přeje

P. Josef Pohanka

PS. O loňské Zlaté sobotě natáčela Česká televize díl Poutě z Cyklu Naše tradice. Ten byl vysílán na konci letošního května. Pokud jste jej neviděli, můžete ho najít a přehrát z archivu ČT. Pořad naleznete na adrese: www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400018-poute/video/

Z historie

Sto let od vypuknutí 1. světové války

Před časem jsme se smutkem sledovali přilet vojenského speciálu, který do vlasti přepravil mrtvá těla čtyř českých vojáků, kteří zahynuli při sebevražedném atentátu v Afgánistánu. Později k nim přibyla ještě pátá oběť. Náčelník generálního štábu Armády České republiky se v této souvislosti vyjádřil, že je to největší ztráta v novodobé historii naší armády. Když předčasně a zbytečně vyhasne lidský život, je to pokaždé veliká a nenahraditelná ztráta. Vždyť člověk byl zasazen do mnoha vztahů. Bude chybět jako syn, manžel, táta, ...

O to víc nám vystupuje hrůza válečného konfliktu, jehož oběti se počítaly na tisíce a miliony chlapců a mužů, kteří se už domů k svým nejbližším nevrátili. Ti leckdy ani neměli zprávy, za jakých okolností životy vojáků vyhasly.

Proto má velký význam připomenout si 100. výročí od vypuknutí Velké války, která později vstoupila do dějin pod názvem 1. světová válka. Jednalo se o válečný konflikt, jenž se rozrostl do té doby do nebývalých rozměrů (co do počtu válčících zemí, území dotčeného válkou, padlých vojáků i civilistů, použití nových válečných zbraní atd.). Konflikt, který přepsal mapu Evropy a poznamenal životy i smýšlení jejích obyvatel, kteří hrůzy války přečkali. Měli bychom si uvědomit, že mír, z něhož se těšíme již tolik desetiletí, je pro nás skrytým pokladem, po němž možná nevědomky šlapeme. Když si tak často stěžujeme a naříkáme, jak se nám vede zle, jak je doba těžká, s jakými obtížemi se musíme vyrovnávat. A většina z nás nezná pocit, jaké je to strachovat se o holý život svůj nebo svých blízkých, co to je budit se v noci strachem a utíkat ze svých domovů, neznáme, co je bída a hlad.

Mír je vzácná, ale také křehká veličina. Po skončení Velké války by asi napadlo málokoho, že za pouhých 20 let bude lidstvo stát na prahu další, ještě mnohem strašnější války. Ohlédnutí do historie však ukazuje, že zdaleka neplatí, že se člověk z chyb poučí. Dnes víme, že v době studené války přinejmenším jednou – v době karibské krize – byl další válečný střet na spadnutí. V menším měřítku se pak zbraně stále

dostávaly a dostávají ke slovu na mnoha místech planety Země. Jen si vybavme otřesené záběry staré 20 let ze zemí bývalé Jugoslávie. A v současnosti jsme podobně rozčarováni a otřeseni tím, co se děje na Ukrajině. Válka zuří pár stovek kilometrů od nás, v kulturní Evropě. Nemluvě o krveprolití na Blízkém východě, v některých oblastech Afriky a jinde. Jak připomněl sv. papež Jan XXIII.: „Mír není pouhým klidem zbraní, ale především plodem spravedlnosti.“ Pokud bude na světě jediný člověk, který bude trpět nespravedlností, zkrácený na svých lidských právech, bude zaděláno na nový střet.

Tady tkví úkol pro každého z nás. Kéž bychom měli moudré, rozvážné a bohabojné srdce po vzoru krále Šalomouna a usilovali na svém místě a podle svých možností o spravedlnost a pokoj v našich mezilidských vztazích v rodině, obci i národě.

Kdosi se vyjádřil, že skutečnými tvůrci dějin nejsou mocní, ale světci. I 1. světová válka měla své světce. Na jejím počátku to byl papež sv. Pius X., který se ze všech sil snažil zabránit jejímu vyhlášení, což také vedlo k jeho skonu. Dalším byl poslední panovník Rakouska-Uherska, císař Karel I. Habsburský. Když nastoupil na trůn v listopadu 1916, byl přesvědčen o nesmyslnosti války. Okamžitě začal vést mírová jednání, aby válka byla ukončena. A přitom se snažil dělat kroky, aby zmírnil utrpení i počet obětí v řadách vojáků i civilistů. Sice jeho počínání vyznělo poněkud donquichotsky, nakonec byl vyhnán z vlasti a předčasně zemřel jako vyhnanec. Dějiny mu však daly za pravdu. Císař Karel I. byl na počátku 3. tisíciletí prohlášen za blahoslaveného.

promluva P. Josefa Pohanky při mši za oběti světových válek dne 28. července 2014

„my se k tobě utíkáme, Panno Maria“

Letos 28.července byla v našem farním kostele, tak jako i v jiných farnostech, sloužena mše svatá za oběti dvou světových válek.

Když pan farář v ohláškách oznámil tuto mši svatou, ihned se mi vybavily dvě pohlednice, které mám doma. Jsou to pozdravy ze Žarošic, adresované mému prastrýci, bratrovi mé babičky, do Steiermarktu – do vojenského tábora . Jeden je posílaný v dubnu 1915 od kamaráda, který zřejmě připutoval z tehdejších Polehradic (nynějších Boleradic) k Panně Marii do Žarošic. Mimo jiné zde píše: „*Vzpomínám Tě a poroučím v ochranu Panny Marie. Buď zdráv a zdráv se navrať svým milým.*“ Druhý pozdrav je posílaný z poutě o Zlaté sobotě 1915. Píše jej jedna z jeho sester: „*Mnohokrát Tě všichni srdečně pozdravujem.Přejeme Ti, aby Tě v tak dálné cizině Bůh těšil a hojně zdraví dal, aby ses šťastně a brzy navrátil.....S Bohem a na šťastnou shledanou!*“ A na lícové straně, kde jsou vyobrazeny motivy poutního kostelíčka a Panny Marie, je připsáno do rožku: „*Kéž by to Panna Maria již nám vyprosila ten toužený mír.*“

Proč o tom píší? Jen z těchto dvou pohlednic je vidět, jak se lidé v krušných dobách války obraceli k Pánu Bohu a odevzdávali své drahé pod ochranu Panny Marie. Měli o ně velký strach. Také ti, co ve válce bojovali, prožívali těžké období svého

života, naplněné steskem po dalekém domově a určitě i strachem o svůj život. Tyto „pozdravy od Panny Marie žarošické“ byly „strýcovi Josefovi“ (jak jsme mu říkali) jistě povzbuzením a potěchou v hrozné válce. (Dodnes putují bolearadští každoročně o Zlaté sobotě se svojí sochou do Žarošic. Jdou ve šlépějích svých předků, aby zde odevzdávali svá trápení, své prosby a vyprošovali požeňání pro své drahé. A mezi hlavní organizátory těchto poutí patří vnuk zmiňovaného strýce Josefa.)

V této válce bojovali i moji oba dědečkové. Když nám, dětem, o válce vyprávěli, mnohé jsme nechápali, neuvědomovali jsme si, co to válka je. Mám po dědečkovi několik starých knih a v jedné, kterou měl s sebou ve válce, má svojí rukou vepsáno: „*Vzpomínka na klidné chvílky na italském bojišti, kterých je velmi málo. Velmi živé přestřelky, obzvláště za večera a noci.*“ *Je zde i datum: 11. 9. 1918.* I z těchto řádků můžeme poznat, jaká atmosféra a napětí vládly na bojištích.

Moji rodiče zažili druhou světovou válku. Díky Bohu, že jen z vyprávění vím, jaké těžké období to bylo. Tatínek prožíval válku v Boleradicích, ve svém rodišti. Jeho otec a bratr byli zavřeni (neodevzdávali povinné množství toho, co vypěstovali), takže zůstal doma jen s maminkou a mladší sestrou. Protože v té době bylo vyhlášeno stanné právo, musel tatínek schovat zbraň, kterou měl dědeček ještě z první světové války, aby ji gestapo nenašlo při prohlídce. Když ji brzy ráno zakopával v humně, viděli ho dva němečtí vojáci, kteří byli na obhlídce. Několikrát nám vyprávěl, jakou hrůzu v ten moment prožíval, protože věděl, co by mohlo následovat. Díky Bohu, vojáci se jen zběžně zeptali, co dělá, a „spokojili se“ s výmluvou, že okopává turkyň (byla ještě hodně malá). Asi jim bylo jasné, že to není pravda.... Tatínek byl také nasazen „na zákopy“. Babička se velmi strachovala o své chlapy! Vše odevzdávala Matičce, v probdělých nocích se modlila. Moje maminka žila za války v Brně. Byla ještě dítě. Jako devítileté jí zemřela maminka. Tatínek jezdil přes týden do práce, a tak se o ni starala její zbožná babička – velká mariánská ctitelka - a starší sourozenci. Maminka dodnes vzpomíná jaký hlad a veliký strach zažívali při bombardování. Vzpomínky na houkání sirén jí naháněly hrůzu ještě po válce. Jediné, co jim dávalo sílu, byla modlitba.

I v dnešní době nás Svätý Otec František naléhavě vybízí k modlitbě za mír, neboť na různých místech světa zuří války a nepokoje. Přeje si, abychom prosili Pannu Marii o přímělu za pokojné vyřešení konfliktů, aby skončilo násilí na nevinných obětech. My máme možnost zúčastnit každou první sobotu se pobožnosti a mše svaté v našem kostelíčku na tento úmysl (spolu s úmyslem za posvěcení rodin a za nová duchovní povolání).

Toto všechno mi přichází na mysl (a čtenáři mi snad prominou, že zacházím do podrobností), když vzpomínáme 100 let od začátku první světové války a na oběti obou válek. Když pan farář při kázání zmiňoval ohromující čísla o obětech obou válek, vytanulo mi na mysl, že musím také děkovat Pánu Bohu a Panně Marii za to, že se moji dědečkové šťastně vrátili z války domů, že mohli založit rodiny, ze kterých pocházejí moji drazí rodiče, a že moji rodiče přežili tu druhou hroznou válku a mohli založit rodinu...Děkovala jsem za dar života, za moji rodinu... a za to, že můžeme žít v míru! „...protož tobě prospěvuji: *Salve Regina!*“

(faM)

HLAS od Panny Marie

Ze života farnosti

Noc kostelů

Také v letošním roce se náš filiální kostel sv. Martina a Cyrila a Metoděje v Násedlovicích zapojil do mezinárodní Noci kostelů. V pátek 23. května po mši svaté zůstaly jeho dveře dál otevřené nejen pro běžné návštěvníky, ale i pro ty, kdo běžně práh kostela nepřekračují, a pro lidi ze vzdálenějšího okolí. V kostele byla připravena výstava fotografií drobných sakrálních památek na katastru obce, slovo o historii chrámu. Vrcholem večera se potom stalo vystoupení Chrámového sboru sv. Jakuba ze Želetic. Kdo vytrval až do konce, odcházel domů s požehnáním od svátostného Pána Ježíše. Želetickým účinkujícím děkujeme za krásný duchovní i umělecký zážitek a náš dík patří také všem organizátorům.

Vlasta Mokrá

Změny v duchovní správě

K prázdninovému období patří také stěhování kněží. V červnu jsou vysvěceni novokněží, kteří nastupují na svoje první kaplanská místa, jejich předchůdci se stěhují jinam a dochází také k přesunům kněží ve farnostech. Starší věřící jsou tím nejdnou pohoršeni. Pamatují, že dříve ustanovení faráři zůstávali na místě až do důchodu nebo do smrti a za totality bylo časté stěhování kněží trestem za jejich pastýřskou horlivost.

Právě věkem starší si vzpomenu, že v době jejich mládí působil v každé větší farnosti většinou farář a kaplan. Farář byl prvkem stability, za léta znal svoje farníky a oni dobře znali jeho. Kaplani se střídali a každý do farnosti přinesl něco nového. Se současnými počty kněží mohou být kaplani jen v nemnoha většinou městských farnostech. Biskup proto potřebuje občas přesouvat na jiná místa kněze, kteří již byli jmenováni faráři. U nás se tak děje na 5 let a po jejich uplynutí farář setrvává na místě podle uvážení biskupa.

Letošní změny kněží se velmi zásadně dotkly naší oblasti. Po dvacetiletém působení odešel ze Ždánic ThLic. Michael Špaček, který vedle přednášek na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci bude duchovním správcem v cyrilometodějských Mikulčicích. Otcí Michaelovi děkujeme za službu zpovědníka, kterou u nás vykonával před svátky i o poutích. Na jeho místo přichází z Moravské Nové Vsi P. Stanislav Kovář, který kromě Ždánic bude také spravovat farnost Lovčice. Tím končí desetileté provizorium, kdy jsme do Lovčic, Nechalína a Ostrovánek jezdili ze Žarošic. O správu lovecké farnosti na několik týdnů jsem byl požádán z brněnského biskupství, nakonec z nich bylo bez měsíce deset let. A musím říct, že krásných deset roků. Myslím, že se během nich podařilo naše farnosti sblížit, že jsme s loveckými prožili krásné chvíle při společných farních plesech a poutích. Rád bych poděkoval za liturgickou pomoc při zajišťování poutí i za velkou podporu kuchyně naší fary.

Velký dík patří lovecké Lesance pod vedením pana kapelníka Petra Zajdáka, která nás doprovází o Zlaté sobotě, třináctkách i při zásvětné pouti do Šaštína. Moc bych si přál, abychom přinejmenším u Panny Marie v Žarošicích měli k sobě blízko.

Další změna nastala ve Věteřově. Premonstráta Víta Martina Červenku vystřídal křížovník P. Pavel Baxant. Ten však bude mít na starost pouze farnost Věteřov. Duchovní správu Římskokatolické farnosti Želetice u Kyjova svěřil biskup Vojtěch kněžím ze Žarošic. Od 1. srpna 2014 jsme tak vzali pod křídla vesnice Želetice, Nenkovice, Stavěšice a Strážovice. Jako v předchozích letech se budeme snažit, abyste co nejméně pocítili, že se o svoje kněze dělíte s dalšími věřícími. A doufám, že se podaří mezi našimi farnostmi vytvořit přátelské vztahy.

P. Josef Pohanka

Výlet do RUMUNSKA

Na jednom děkanátním setkání nám otec kaplan Karel Janů (nyní už farář ve farnosti Slavonice) nabídl vycestovat do zahraničí. Cílem výletu byly české vesnice v rumunském Banátu. Přihlásilo se nás 9 odvážných (přesně na jedno auto), kteří chtěli zažít pořádné dobrodružství v přírodě a také se seznámit s životem české menšiny v dalekém Rumunsku. Po všech přípravách jsme se dne 25. června vydali na 15 denní poznávací výlet do nedotčené přírody.

Cesta do Rumunska vedla přes Bratislavu, kolem Budapešti napříč Temešvárem až do naší první zastávky Svatá Helena. Po desetihodinové jízdě jsme se ocitli o 50 let zpět. Nezpevněné silnice, zastaralé stroje, potulující se psi, krávy na ulici, venčení prasete, ale za to nedotčená příroda, čeština na každém kroku, domácí potraviny a především milí a přívětiví lidé, kteří se rádi o vše s ostatními podělí.

Na naší první zastávce jsme si postavili stany na pódiu u dětského hřiště a těšili jsme se na následující dny. Ráno jsem se vydali na 40 km dlouhou túru a postupně jsme došli ke Kulhavé skále a Turecké díře. Při tom jsme mohli poprvé otestovat naše kuchařské schopnosti v kotlíku nad ohněm, který nám sloužil ke každodenní přípravě jídel. Po návratu z túry jsem si zahrál s místními fotbalák a šli na večerní mši svatou. Po bohoslužbě se nám dostalo příjemného pohoštění u rodiny Peckových, kteří nám nabídli nocleh pod střechou.

Většinu třetího dne jsme strávili projíždkou na nafukovacích lodích (vezli jsme si je autem) po Dunaji, který tvoří hranici mezi Rumunskem a Srbskem. Náš pokus o doplutí na druhý – srbský - břeh ke hradu skončil v polovině cesty. Když nás spatřili rumunští policisté, žádali nás k doplutí zpátky ke břehu, kde nám vysvětlovali, že na srbské území potřebujeme pas, který ovšem skoro nikdo neměl. Vše jsme jim odkývali a poté jsme se nechali unášet proudem řeky v blízkosti rumunského břehu. Večerní strastiplná cesta (10 km = 1 hodina jízdy) nás dovedla do Gerniku.

Místo u pramenu řeky bylo pro nás jako stvořené k přenocování. Dostatek vody,

dřevo a místa. Na druhý den jsme prošli celou vesnicí a dále jsme postupně navštívili rumunskou vesnici Padina Matei, kde jsme místním dětem rozdávali cukrovinky. V neděli nás čekalo velmi neobvyklé probuzení uprostřed koňských trhů. Odpoledne jsme zamířili k Petrovým mlýnkům, kde jsme si uvařili oběd a bavili se stavěním hráze. Večer před bohoslužbou naše výprava podstoupila velmi krátkou studenou koupel v místním prameni. Další den jsme podnikli cestu k řece Neře. Ovšem cesta byla neúspěšná, z časových důvodů jsme se museli vrátit (vydatný déšť zapříčinil zapadnutí našeho auta), neboť nás čekala již předem domluvená mše a následné pohoštění a přespaní u rodiny Nejedlých. Po ranním probuzení jsme se vydatně nasnídali a po dvouhodinové cestě jsme se ocitli v Rovensku.

V nejmenší české vesničce Rovensko nás okouzila panoramata zdejší přírody. Naše tábořiště se nacházelo na kopci, shodou okolností vedle hřbitova. Plánovali jsme dojít ke kaňonu řeky Nery, ale záměr opět nevyšel. Turistické značky nám moc nepomohly. Následujícího dne jsme se vydali do Šumic.

Po cestě do Šumic jsme chtěli prolomit naši smůlu a podívat se k řece Neře, tentokrát nám však nepřálo počasí. Naše naděje vzala průtrž mračen. K večeru jsme dojeli do Šumic, které jsme prošli, a večeri jsme si zpestřili grilováním kuřat. Ráno jsme se vydali na pěší túru do rumunské obce Putna. Zde se naším cílem stal pravoslavný klášter. Cestou jsme nasbírali plno hub, umyli si nohy v potoku a podívali se na malý český mlýn, ve kterém se právě mlela kukuřice.

V sobotu 5.7. naše cesta pokračovala do předposlední české vesnice Einbental (Tisové údolí). Během jízdy jsme se zastavili ve městě Orsava (pravoslavný klášter Monastýr) a taky zkusili teplotu širokého Dunaje. K večeru jsme přijeli na místo určení a zjistili, že otec Mašek, jediný český kněz působící v oblasti Banátu, se zúčastnil Cyrilometodějské pouti na Velehradě, kde mu byla předána čestná medaile za dlouholetou službu lidem v Banátu. Nedělní den jsem pojali odpočinkově a strávili ve vlnách Dunaje v lodkách a s rybářskými pruty. Třetí den v Einbentalu jsme začali fotbalem s místními kluky, dále pokračovali výletem do jeskyně Polnicova u obce Dubová a zakončili chutnou večerí na faře u otce Maška. Ve farní zahradě jsme spokojeně usínali ve svých stanech.

Ačkoli se otec Mašek vrátil z třídeního cestování na Velehrad unaven, jeho milá pohostinnost nedoznala újmy. Za ni jsme mu poděkovali a rozloučili se s ním. Posledním místem našeho putování v Rumunsku byl Bígr. Zde jsme se ubytovali na zahradě jedné paní, která nám uvařila chutnou bígerskou polívku. Předposlední den našeho pobytu jsme si chtěli projít místní úzkokolejnou trať. Byla zničená a zarostlá křovinami. Doprovázel nás jeden z místních chlapců a ukázal nám, odkud a kam trať vedla. Poslední noc jsme přespali v místním kostele a tady se zúčastnili ranní mše svaté. A pak už nás čekala zpáteční cesta na Moravu.

V Rumunsku jsme se setkali s velkou pohostinností a přátelstvím. Každý den jsme slavili mši svatou. Nekryji prožili sami v přírodě a minimálně jednou v každé vesnici pro místní farníky. Také jsme se průběžně modlili modlitby z breviáře, které nás doprovázely na našem putování.

Závěrem bychom chtěli poděkovat otci Karlovi za zorganizování tohoto výletu a duchovní doprovod a také všem zúčastněným.

Pavel Rybníkář, Dominik a Pavel Jankůjovi

Společná fotografie při 3. pokusu o dobytí kaňonu řeky Nery.

Společná fotografie s manželi Nejedlými.

Ze zákulisí ministrantského týmu.

Zdravíme všechny čtenáře Hlasu a přicházíme opět s novým příspěvkem o našem týmu. Dozvíte se něco o našem výročí, povíme si o naší akademii a na závěr vám sdělíme jméno nového trenéra našeho „A“ týmu.

Čas utíká jako voda a náš ministrantský tým slavil 10. září již 5. výročí od vzniku založení. A můžeme říct, že to byly velice dobré roky. Za 5 let jsme odehráli spoustu turnajů, z čehož si nejvíce ceníme vítězství na ministrantském turnaji Martina Středy v Brně, kterého se zúčastnily ministrantské týmy z celé jižní Moravy. Také jsme pro zpestření přijali nabídku v podobě Malé vikariátní kopané v Náchodě a ta pro nás dopadla také velice úspěšně. Samozřejmě jsme nedosáhli úspěchu všude, bohužel jsme se také umístili i jen na 4. nebo 7. místě. Ale není to tak důležité jako fakt, že jsme vytvořili velmi dobrou partu, kterou by nám mohl kdejaký tým závidět, a která se vždy ráda sešla na nějaký ten turnájek a vždy si ho užila. Na závěr bychom chtěli poděkovat všem hráčům, kteří si našli čas a za náš tým hráli. Ale také v neposlední řadě děkujeme paní učitelce Kristýně Dobešové za výbornou spolupráci – pronajímala nám tělocvičnu Základní školy v Žarošicích. Poděkování patří i našim otcům a vám všem za velikou podporu.

Naše akademie byla založena současně s naším „A“ týmem. Chtěli jsme a chceme naše mladé vychovávat tím správným směrem a proto jsme jmenovali trenérem akademie Petra Malíka, který již dříve vynikal v jiných týmech svou prací s mládeží. Akademie disponuje velmi kvalitními hráči (jsou to Filip Jankůj, bratři Michal a Tom Bártovi, Štěpán Střeščík nebo například Tadeáš Bobot a další), což se projevuje jak ve výsledcích, tak i zájmem světových klubů. Výše jmenovaní hráči musí ještě pořádně trénovat, aby mohli někdy nakouknout do kabiny našeho „A“ týmu. Na základě těchto aspektů a po domluvě s naším trenérem akademie Petrem Malíkem jsme se rozhodli nominovat některé z našich juniorů pro nadcházející turnaj. Je to i z důvodu, aby sbírali po boku svých starších a oštěřených spoluhráčů své první zkušenosti s profesionálním fotbalem. Tento krok jsme se rozhodli udělat, jelikož nechceme dopadnout jak naše česká reprezentace, která do týmu nezařazovala mladé hráče a které nyní práce s mládeží chybí.

A na závěr bychom vám chtěli sdělit jméno nového trenéra našeho „A“ týmu, stává se jím Jorge Mario Bergoglio. A ten si ihned po svém zvolení přivedl i svého asistenta v podobě Dona Bosca a jako kustoda (příprava oděvu na trénink i turnaje) svatého Martina.

Rozhovor

Posledních několik let se vždycky o prázdninách na několik dnů objeví v Žarošicích řeholník v bílém hábitu. Ministruje u oltáře a krásným zpěvem přednáší sponsoriální žalm. Znalec zasvěceného života pozná, že se jedná o člena Řádu kazatelů, tedy dominikána. Letos jsem bratru Metoději Němcovi OP položil několik otázek.

Bratře Metoději, pro méně znalé mohl bys nám přiblížit svůj vztah k Žarošicím?

Žarošice jsou místem kořenů mé rodiny. Kdysi se tu usadil můj prapradědeček František Parák, bydlely zde jeho děti a ještě můj táta se zde narodil. Dům po předcích stále patří rodině a stal se místem odpočinku a rodinného setkávání, což se uskutečňuje zejména na Zlatou sobotu. I my jsme sem jezdívali a od dětství se tak Žarošice a jejich pouť prolínají mým životem.

Tak je tomu i dnes, kdy se mi daří párkrát do roka na toto požehnané místo zavítat. Jen na Zlatou sobotu to poslední roky nějak nevychází, během školního roku totiž bývám na studiích v klášteře ve Francii a jezdíme tam už začátkem září.

A tvoje cesta k zasvěcenému životu?

Byly doby, kdy jsem víru nepraktikoval. Kormidlo se začalo otáčet, když jsem po vysokoškolských studiích pracoval v zahraničí. Začal jsem se znovu zajímat o vztah s Bohem, chodit na mši a s návratem do Česka jsem se vrátil i ke svátostem. Z tohoto obrácení vyplynula i ona cesta zasvěcení a radikálnějšího následování Krista (momentálně coby bratr student). Za rok přijde důležitá otázka stvrzení těchto mých kroků slavnými doživotními řeholními sliby, tak také prosím o modlitbu, aby Boží vůle byla, s jeho pomocí, správně rozeznána a naplněna.

Co považuješ za specifického ve spiritualitě kazatelského řádu?

Svět je stvořen k oslavě Stvořitele. Člověk má tu výsadu, že oslavovat Boha a sloužit mu může vědomě jako milující milovanému a dosáhnout tak i spojení s ním po věčnost. A k tomuto cíli má dominikán přivádět lidi svým kázáním, které může mít různé formy.

Pochopitelně, aby byl dobrým nástrojem Boží milosti a činil z druhých přátele Kristovy, měl by sám být jeho důvěrným přítelem a znalcem jeho spásnosné nauky. Proto má být bratr kazatel připraven studiem a rozjímáním posvátných pravd. Tak učí i jedno z řádových hesel: *contemplata aliis tradere* (prorozjímané předávat druhým).

Dominikáni v současné době mají studium v zahraničí. Jak na Tebe působí život církve ve Francii v porovnání s Českou republikou?

Rozdíly jistě nejsou závratné, tam i zde se církev pohybuje v kontextu dnešního materiálního konzumismu, kde si většinová společnost vrásky s naukou církve nedělá.

Francie má svá specifika daná například Velkou francouzskou revolucí. Tehdy katolická církev přišla o mnoho kostelů a jiných budov, které jí dodnes nebyly vráceny, byť obvykle v kostelích alespoň může působit.

U nás zase byla církev drcena za komunismu, což mimo jiné znamenalo přerušování řeholního života. Jezdíme-li na studia do Francie, je to také proto, že zde takové přerušování neproběhlo a život bratří se tak opírá o větší kontinuitu.

Situace komunistického státu také znamenala, že církev u nás byla do jisté míry ušetřena ideologie generace takzvaných „osmašedesátníků“. Rok 1968 byl ve Francii rokem nepokojů, sexuální a ideové revoluce, která se projevila mnohými neblahými postoji i v teologické rovině. Konkrétním důsledkem bylo například odmítání lidové zbožnosti, četné odchody kněží ze služby, či odklon od svátosti smíření. Jisté následky přetrvávají dodnes a tak třeba právě zpovědní praxe je velmi znatelným rozdílem; u nás je v tomto ohledu situace mnohem lepší.

V poslední době způsobilo velký rozruch rozhodnutí kapituly řádu opustit dva vaše kláštery ve Znojmě a Uherském Brodě. Sice to nespadá do Tvé kompetence, ale mohl bys trochu vysvětlit důvody tohoto bolestného rozhodnutí?

Provinciální kapitula chtěla v našich kláštorech obnovit autentický dominikánský život, včetně společného života, chórové modlitby či slavení konventních kapitul (kde se bratří setkávají, diskutují a rozhodují o důležitých tématech konventu). To ovšem nelze realizovat v miniaturních komunitách o pár bratřích, které se staly na některých místech normálem. Záměrem tedy bylo snížit počet míst kde působíme, aby komunity mohly být početnější a tvořit plnohodnotné dominikánské konventy.

Jak jste na tom s novými povoláními?

V posledních letech jsme měli několik kněžských svěcení. V základní formaci jsme momentálně čtyři bratři studenti připravující se ke kněžství, v Olomouci máme jednoho bratra novice. Tedy na současné poměry u nás žádná hrůza.

Dominikán a růženec patří nerozlučně k sobě. Mohl bys nám říct nějakou zkušenost s touto modlitbou?

Bohu díky za to, že se tuto rozjímavou modlitbu, dle našich stanov, denně modlíme. Je pro nás velkým zdrojem posvěcení. Duch se povznáší ke svatým tajemstvím, ale zapojeno je i tělo... prsty, zrnka desátku. Růženec je součástí našeho hábitu, nosíme ho tam, kde rytíři dříve nosili meč – po levé straně u pasu. Můžu tak tuto duchovní zbraň snadno nahmatat, třeba k modlitbě při chůzi městem, nebo během nějaké pauzy postačující třeba jen na desátek. Zním jednoho staršího bratra, který

mívá růženec při sobě, když jde spát, coby ideální řešení pro případy dlouhých chvil nespavosti. Zajímavou zkušeností pro nás bývá účast na růžencové pouti v Lourdech organizované francouzskými dominikány. Je působivé vidět nesčetný dav poutníků shromážděný k modlitbě růžence v nočním procesí.

Prožíváme rok věnovaný rodině. Dominikánská řeholní rodina značně ovlivnila sv. Zdislavu, patronku rodin. Co bys vzkázal našim rodinám?

Velmi si vážím rodin, ve kterých je, navzdory mámení světa, náš Pán na prvním místě, které k němu vedou děti a jsou prostoupeny jeho láskou a radostí. Přeji našim rodinám, aby byly právě takové. Zvu je také ke hrobu svaté Zdislavy do Jablonného, kde máme klášter disponující i ubytováním pro návštěvníky. Je to ze Žarošic kus cesty, ale krása tohoto místa a svatá paní Zdislava za to stojí.

Děkuji za rozhovor. Za nás všechny přeji hojnost darů Ducha svatého při dalším studiu teologie. A doufám, že po slavných řeholních slibech a vysvěcení na kněze, budeš i na nás pamatovat s novokněžským požehnáním.

K modlitbě

Maria,

Tvůj Syn krátce před hodinou, kdy měl odejít z tohoto světa, řekl svým učedníkům: „Kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech“ (Mk 10,43-44). Tys v rozhodující hodině svého života řekla: „Jsem služebnice Páně“ (Lk 1,38), pak jsi celou svou existenci prožila jako službu. Vlastně až do dneška – přes dlouhá staletí lidských dějin – v tom stále pokračuješ. Tenkrát v Káni jsi tiše a diskrétně prosila o pomoc pro ženicha a nevěstu a nikdy jsi svůj postoj nezměnila: bereš na sebe všechny lidské starosti a předkládáš je Pánu, svému Synu. Tvoje moc spočívá v dobrotě. Tvoje moc spočívá ve službě.

Nauč nás – ať jsme velcí či malí, vládcové či služebníci – tímto způsobem chápat a žít vlastní zodpovědnost. Pomáhej nám, abychom našli sílu k usmíření a odpuštění. Pomáhej nám, abychom byli trpěliví a pokorní, současně také svobodní a odvázní, jako jsi byla ty, když jsi stála pod křížem. Na svých rukou neseš Ježíše, Dítě, které žehná, Dítě, které je ale také Pánem celého světa. A tak tím, že neseš toho, kdo žehná, ses sama stala požehnáním. Žehnej nám, celému světu! Ukaž nám Ježíše, požehnaný plod tvého života! Pros za nás, hříšné, nyní i v hodinu naší smrti. Amen!

Benedikt XVI.

Doporučujeme K zamyšlení

Zdrávas Maria

Jak mnoho modliteb říkáme a jak málo se modlíme! Tak si povzdechl jeden rozvázný pán, když pozoroval, jak se babičky v kostele modlí růženec za růžencem. Dodal na vysvětlenou svého úsudku toto přirovnání: „Připadá mi to, jako když někdo stále otáčí vypínačem, ale nerozsvítí se světlo, protože tam není proud. Není-li modlitba v srdci, co pomůže říkat ji ústy!“ Zbožným babičkám ten pán jistě křivdí, ale teoreticky je jeho úsudek jistě správný. Ale jak dostat modlitbu z úst do srdce? ptali se už mnozí duchovní spisovatelé. Odpovídají toto: „První cesta je rozjímat, zamyslet se vážně nad slovy, která říkáme.“ Pokusme se to tedy udělat se slovy modlitby, kterou už jsme řekli mnoho tisíckrát: Zdrávas Maria.

Středověká mystická duše sv. Matylda vypravuje ve svých zjeveních, že se jednou v kostele při liturgii modlila k Matce Boží. Napadla ji slova: „Královo nebes, kdybych to dovedla, chtěla bych tě pozdravit nějakým tak pěkným slovem, jaké ještě nikdy žádný člověk neřekl.“ Tu prý se jí zjevila Panna Maria a měla na prsou zlatý nápis: Zdrávas Maria. Pak prý řekla sv. Matyldě: „Vidíš, ještě žádný člověk nevymyslel krásnější pozdrav a ještě nikdo mne nepozdravil sladším oslovením.“

Kteří autoři pracovali na textu složení této krátké modlitby? První slova nepocházejí od člověka. Vyslovil je anděl při zvěstování: „Zdrávas Maria, milosti plná, Pán s tebou (Lk 1, 28)!“ Pokračuje Alžběta, když ji Maria navštívila v horském městečku: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého (Lk 1, 42).“ „Ježíš“, přidáváme jako vysvětlivku. A celá církev po tolik věků k tomu přidává svou prosbu: „Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší. Amen.“ V kratičkém textu Zdrávasu jsou tedy shrnuty nejdůležitější tituly Panny Marie. Teologie nemůže udělat nic jiného, než se nad nimi zamyslet.

Anděl tedy vstoupil do nazaretského domku a pozdravil: „Zdrávas, buď zdráva!“ Tak to překládáme do češtiny, protože jsme si navykli lidem, které potkáme, popřát dobré zdraví. V řeckém textu evangelia je to trochu jinak. Staroslověnsky se to překládá: „Radujsja, Maria!“ Odpovídá to lépe situaci. Anděl totiž přináší radostnou zvěst. Když pozdravujeme velkou osobnost, také přidáváme titul, např.: „Přejeme vám dobrý den, pane starosto, pane prezidente!“ Anděl vyslovuje daleko vyšší titul: „Milosti plná, Pán s tebou!“

Obecný pozdrav v arabských zemích je od pradávna: „Šálem alejkumať je s vámi pokoj!“ Vyvolený národ izraelský si byl vědom, že potřebuje něčeho hlubšího, aby se to přání uskutečnilo. Byli si vědomi, že s nimi je Bůh, že je na jejich straně. To právě označuje slovo „milost“. V Marii se to uskutečňuje docela zvláštním výjimečným způsobem. Je milosti plná, tj. Bůh je s ní ve všem, co dělá a co myslí a oč usiluje. To ovšem vylučuje jakýkoli hřích. Církevní tradice to vyjadřuje výrazem „Neposkvrněná“. Zase je tu zajímavé navrátit se k řeckému textu evangelia. Tam slovo milost – charit – znamená původně krásu. Plnost milosti tedy vyjadřuje obnovu lidské při-

rozenosti, návrat k okamžiku, kdy první člověk vyšel ze stvořitelké ruky Boží. Není to náhodou, že byzantští autoři nazývají Marii rájem, zahradou, kde se umístil druhý Adam, Ježíš.

Když Bůh na počátku stvořil prvního Adama, dal mu za společnici první ženu, Evu. Nato jim řekl: „Plodte a množte se a naplňte zemi (Gn 1 ,28)!“ Bůh Písma je Bůh živý, na rozdíl od mrtvých model pohanských, dal tedy člověku, stvořenému k vlastnímu obrazu a podobenství, podíl na svém věčném životě. To se vyjadřuje hebrejským výrazem požehnání. Bůh Adamovi a Evě požehnal. Teď tedy z vnuknutí Ducha svatého Alžběta oslovuje Marii: „Požehnaná jsi mezi všemi ženami a požehnaný je plod života tvého.“ Ježíš sám sebe definuje jako pravda a život (Jn 11, 25) na rozdíl od mrtvé pravdy čistě rozumových úvah. Maria dává pozemský život, tj. přivádí věčný život Boží na tuto zemi, je tedy ze všech žen nejpožehnanější.

Církev přidává prosbu s oslovením: „Svatá Maria.“ Svatý člověk není jiný než ten, o kterém se dá říci, že je s ním Bůh. „Pán s tebou“ a „svatá Maria“ jsou tedy stejné tituly. Ale je tu přece jiný odstín. Svaté osoby umísťujeme po smrti na nebe. Věříme, že i tam jsou činné svou modlitbou, proto je prosíme, aby se modlily za nás. Síla jejich modliteb je ovšem podle toho, nakolik je s nimi Bůh. O Marii, která je plná milosti, tvrdí křesťanská tradice, že je všemocná svou přímluvou.

Mons. Dupanloup, známý biskup z Orleánsu, vypravuje, že přišel jednou připravit na smrt mladé děvče, které bylo velmi nemocné, ale zdálo se, že to nevnímá. Když jí hovořil o smrti, nahlas se smála. Snažil se proto taktně uvádět důvody, aby pochopila, že je její situace kritická. Ale ona najednou řekla, stále s úsměvem: „Však já dobře vím, že je to se mnou vážné. Ale já jsem se už v životě modlila tisíckrát a tisíckrát k Panně Marii: Oroduj za nás nyní i v hodinu smrti naší; mám se ještě něčeho bát?“ Můžeme tedy zakončit tím, co píše známý autor Tomáš Kempenský: „Klečím na kolenu před nejsvětější Pannou a modlím se Zdravas Maria, milosti plná. Je to modlitba v málo slovech, ale plná nehlubších tajemství. Na vyslovení je krátká, ale dosáhne daleko svou silou. Zaslouží si, abychom ji stále přemítali v srdci a abychom ji stále opakovali ústy. Z těch málo slov, ze kterých je složena, plynou celé potoky útěch. Jak je potřeba litovat těch bezbožných a lenošných, kteří si zvykli modlit se s rozptýlenou myslí, nepřemýšlejí o slovech, a proto nemohou pocítit sladkost, která z nich přichází. Nejsladší Panno, nedej, abych i já se provinil takovou nedbalostí a leností, kterou už jsem se provinil v minulosti. Pro budoucnost ti slibuji, že se budu modlit Zdravas s větší zbožností a pozorností. Amen.“

Tomáš kardinál Špidlík

Žarošický poutník

Na slunečném jižním svahu vinná réva dozrává
a na okolních lánech již jsou strniště zaorána.
Kam tečeš, kapko vína z hroznů vylišovaná?
Kam směřuješ, zrno přeměněné v chleba?

Věčný poutník jsem,
nikdy se nezastavím.
A přece s tebou jsem tu stále,
protože já jsem tvá cesta.

Našel jsem cestu mezi těmi vinohrady,
vede mě do zdejší farní zahrady.
Kající jsem a přímluvce nemám,
jak matku svou, Pannu Marii hledám.
Prosím, přímluv se za mne u Syna svého,
ať mohu vstoupit do chrámu, před Pána svého.
Ale přede mnou je jen vesnický kostel, mezi vinicemi!
Kde je sláva z kamenů, cihel, maleb a zlata, co se k nebi tyčí?
Ach poutníku, že bys zabloudil na vyšlapané pěšině mezi vinicemi?
Na chvíli se zastav a vydej se za poznáním, co v sobě najdeš za překvapení.

Pavel Rektořík

Naši furianti

Sotva se děti naučí mírně plynně číst, stávají se mistry světa. Již se nevyhnete koupi zmrzliny jednoduchým trikem: „Už mají zavřeno.“ Ani nepochodíte dobře miněnou radou: „Vezmi si pláštěnku, třeba bude pršet,“ protože si vaše ratolest vygoogluje, že na jejich výlet hlásí slunečno. Všechny znalosti a zkušenosti začnou nabírat netušené rozměry. I mezi televizními, filmovými a jinými hrdiny nastane nemilosrdná, až vědecká klasifikace schopností.

Tento objev jsem učinila, když se hra mezi dvěma právě gramotnými kamarády začala vyostřovat. Předháněli se ve vyjádření svých schopností pro hru a začalo to nějak takto:

„Já jsem Ninja.“

Nato druhý trumfoval: „Já jsem Batman.“

A ještě víc: „Já jsem Spiderman.“

„Tak to já jsem Superman!“

„A já jsem Ježíš!“

A kamarád, vida, že vyšší kartu už vytáhnout nemůže, začal smlouvat. „Jo, tak Ježíš bych být nechtěl. Víš, jak musel trpět?“

A dostal pohotovou odpověď: „To sice ano. Ale kdyby ne, tak se nedostaneme do nebe. Všechny nás zachránil. Pán Bůh je nejlepší!“

A pak mi říkejte, že naše mladá generace není výkvět národa. Mnohé děti mají ve věcech naprosto jasno.

Ladislava Mlčochová

Seděl jsem za kulometem a rozmýšlel, zda střílet. Byl Štědrý večer.

Válečné Vánoce. Jako by tato dvě slova „válečné“ a „Vánoce“ stála proti sobě. Můj dědeček mi vyprávěl neobyčejný příběh, který zažil, když jako mladíček musel rukovat, aby bojoval za rakouské mocnářství, kterého, jak říkal, „měl plné zuby“... A já bych rád tenhle příběh uchoval...

„Zasněžené pláně vypadaly idylicky, krev z minulých bojů se vsákla...

Měl jsem tehdy na starosti kousek svahu, ...tam, kde končil můj úsek, seděl zase jiný voják, a kde končil jeho úsek, seděl další se svým kulometem... takhle jsme byli rozesazeni na úbočí. Podivní koledníci...

Můj úsek byl zvlášť důležitý, stezka ve skalní soutěsce.

Nečekal se žádný útok. Tehdejší válčení za první války bylo nesmírně kruté, ...přesto se jisté starodávné obyčeje často zachovávaly.

A k nim patřilo „nebudit Ježíška“. Tak se tomu aspoň na naší straně fronty říkávalo.

Když říkám „na naší straně fronty“, nemyslím tím jenom jednu stranu bojiště. „Naše strana bojiště“ je zde míněna jako ta strana, na které proti sobě stály dvě nepřátelské armády.

Protože já jsem cítil, že obě strany bojiště jsou „naše“, ...obě jsou plné nešťastných mladíčků...

Přestalo sněžit. Z vysokých sněžných oblaků klesaly jenom vločky ticha.

A v tom –

Útok.

Vyletěly světlice.

Vzlétly dělostřelecké granáty.

Z druhé strany, „nepřátelské“ strany, vyběhli vojáci.

Copak o to, vymyšlené to měli dobře. Nepředpokládali jsme, že by se o vánoční noci přestalo zachovávat nepsané příměří, a právě tento úsek fronty mohl být průlomový, kdyby se nepřítelům podařilo na tomhle svahu vyřadit naši obranu, mohli touto štěrbinou, jako prasklinou ve vodní hrázi, protékat jejich jednotky do našeho týlu a obejít nás zezadu. Dostat nás tím do neproniknutelného sevření a napadnout nás pak zepředu i zezadu... ZNIČIT.

Strategicky to bylo vymyšlené skvěle.

Při společenských hrách prohrává ten, kdo poruší pravidla.

Za války se naopak falešní hráči mohou dostat k medailím, k vítězství...

A zaútočit na Štědrý den – není to falešná hra?

Díval jsem se na vojáky, běží s puškami, na nich mají nasazené bajonety... pádí proti mému úseku fronty –

A já sedím za kulometem...

Stačí –

Stačí, abych začal střílet.

Měl jsem dobré postavení. A z mého místa jsem ...v poměrně jasné štědrovečerní noci... mohl střílet na jisto, ...jako bych byl u nás doma na poutové střelnici...

Chvilka –

A všichni ti, kdo se v tuhle chvíli drápou proti mně na svah, budou –
Mrtví.

Představil jsem si, že budou MRTVÍ. Ne jenom „mrtví“, mrtví v uvozovkách....

Seděl jsem za kulometem a uvědomoval si –

TOHLE JSOU MOŽNÁ POSLEDNÍ MINUTY MÉHO ŽIVOTA.

V novinách se objeví zpráva –

„Při útoku na přesunuté posice našeho zákopového opevnění padl ten a ten...“

Ten a ten?

JÁ.

Každý, kdo za nějaké války padne, je přece nějaký JÁ.

Možná ani nenapíše jméno... mé jméno.

Někdy se píše jenom počet padlých, jako by se mrtví proměňovali... do číslic...

Představil jsem si, že každý z těch, co na mě běží, ...aby mě zabili, zastřelili, probodli
bajonetem... má jistě někoho, kdo ho má rád –

Někoho, kdo dostane zprávu o jeho smrti..., otevře dopis, ...rozpláče se...

Uvědomí si, že ten, kdo padl, jej miloval... a ti dva se už nikdy na tomto světě ne-
shledají...

Samozřejmě, ...nemudroval jsem „přímo takhle“, ...to ne..., na to nebyl čas v moři
záblesků... v pablescích ze světlic, ...z dělostřeleckých saly, provázejících útok..., ...
vnímal jsem myšlenky pouze v podobě rozplývavých pocitů... V té kvílivé střelbě,
začala kolem mě hvízdát nad zákopem...

Nemyslel jsem si to –

Ale cítil.

Tak jasně, jako jsem cítil, že jestli nějaká z těch kulek, co bzučí kolem mě, se do mě
trefí... bude jednou stát listonoš s mým úmrtním oznámením před naším domkem...

Listonoš, pan Bodlák... rozpačitý jako vždy, když přináší... ..smrt...

Zkrátka...

Díval jsem se upřeně na roj střelců běžících proti mně... a nestřílel jsem.

ANI JEDNOU JSEM NEVYSTŘELIL.

Ne, nebyl jsem pacifista, kdepak. Tohle byl sice můj první „válečný křest“, do té doby
jsem ještě nikdy na nikoho nevystřelil, nikoho neranil, nikoho nezabil. A možná,
kdyby nebyla právě štědrovečerní noc, stiskl bych spoušť kulometu... jako ji stisklo
v jiných zemích v těch dnech tolik lidí ... a za chvilku by z těch vojáků, co se na mě
řinuli po zasněženém nočním svahu, z těch, co přicházeli, aby mě zabili, pro mě ne-
byl nebezpečný už ani jeden. Všichni by leželi ...nehybně... nebo by se svíjeli... na
zmrzlé italské hlíně...

A já... bych byl živý.

Ale střílet na někoho ...o Vánocích?

Seděl jsem u kulometu a nestřílel.

Zabijí mě.

Co se dá dělat...

Nikoho nezabiju.

NEMOHU.

Zabít mě mohou.

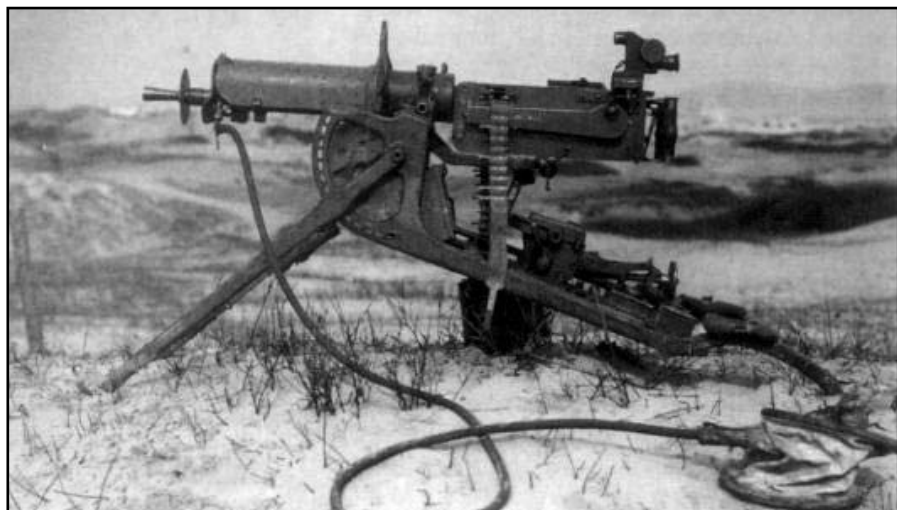
Ale přinutit mě, abych já někoho zabil –

NEMOHOU.

Mžikl jsem na hodinky... Byla přesně doba, kdy u nás doma, kdesi v dálce, pod těmi samými hvězdami, pod kterými se na mě řítí s bajonety cizí vojáci, byla přesně ta doba, kdy pod těmi samými hvězdami v dálce sedí mí blízcí ...v našem venkovském kostele ...a zpívají... jsou právě na půlnoční. ZPÍVAJÍ. Kolik jich asi myslí na mě...

Kněz pozvedne monstranci –

SEDĚL JSEM U KULOMETU A NESTŘÍLEL.

Cítil jsem takovou –

Ani ne „blížkost Boží“... to by bylo v tu chvíli slabé, hodně slabé slovo...

Cítil jsem takovou ...jednotu ...jednotu s Pánem života..., jakou jsem nepocítil nikdy předtím ani potom...

NEVYSTŘELIL JSEM.

Viděl jsem za dobu, kdy jsem byl na vojně ...pomáhal jsem v lazaretě... několik strašlivých umírání... viděl jsem těla, která byla tak rozbitá, že jsem nechápal, jak se v nich ještě může držet život... viděl jsem tolik průstřelů a mohl jsem pozorovat tolik ran, jaké způsobily našim vojákům bajonety... Uměl bych si představit, že nyní se i já stanu jedním z těch, co v nejlepším případě budou ležet v nemocničním sále... ale pravděpodobně se na něj ani nedostanou... naloží je na fúru a odvezou do nějaké jámy... tady se nepohřbívalo s poctami a salvami... mrtvých bylo na italské frontě tolik...

Zavřel jsem oči.

Nechtěl jsem vidět toho, kdo do mě vrazí bajonet.

A pak –

Pak jsem zaslechl hlasy.

Mateřštinu.

Nechápal jsem, ...že ...na mě ...útočí naši –

„Klucííííí, neblázněte, tady jsme my,“ zařval jsem a volal to znovu a znovu.

Běžící vojáci mě zaslechli... v tiché vánoční noci zcela jasně... zaváhali... asi je napadlo, jestli to není lest...

Ale zastavili se.

Zavolal jsem číslo svého regimentu a svoje jméno a svou hodnost.

Vojáci stáli na zasněženém svahu, mlčeli.

Po válce jsem se vydal do vojenských archivů, abych zjistil, jak bylo možné, že nějaký velitel vydal nesmyslný příkaz, aby naši vojáci zaútočili na naše vojáky. Žádný doklad jsem o tom nenašel. Nebylo divu. Hodně materiálů se skartovalo a myslím, že ti, kdo byli odpovědní za tento absurdní rozkaz, se sami a včas postarali, aby doklady o něm zmizely.“

Když uvažuji o dědečkově vyprávění nyní po letech, nepřipadá mi absurdní, jako mi připadalo, když jsem mu naslouchal v dětství.

Ono to, že jedna jednotka armády zaútočí při boji na jednotku stejné armády, není, ...jak dobře vědí vojenští historici..., zase nic tak neobvyčejného. Říkává se tomu „friendly fire“, je to tak zvaný, ironicky nazývaný „přátelský útok“. V době, kdy nebyla spojovací technika ještě rozvinutá, to nebylo nic neobvyklého... v dějinách válek se o tom najde zmínka... i ve Švejkovi se o něčem podobném lze dočíst. Ale i v době, kdy byla dorozumívací schopnost vojenských korpusů na skvělé úrovni, docházelo k přehmatům... ...Co teprve v těch časech, ve kterých se dorozumívalo přes dráty, natažené frontovým územím ...a zprávy byly kolikrát zkomoleny, že se nedalo porozumět větám, pochopit slova...

Nechám dědečkovy vzpomínky znít dál...

„Když jsme se dozvěděli, že bychom byli pobili sami sebe –

Někteří se rozběsnili.

Jiní se dali do smíchu.

Uvařili jsme čaj ve velkém kotli a proseděli jsme tu štedrovečerní noc v neznámé italské krajině... zpívali jsme, modlili se...

Skrývali jsme se v zákopech, co kdyby nepřítel zaútočil už v tuto noc...

Kdyby, jak se naším vojenským žargonem říkalo, přece jenom „Ježíška probudil“.

Hovořili jsme, modlili se... Tuto noc jsme přežili... Ale co zítra ráno...

„Rudo...“

Běží ke mně mladík.

Nejdřív ho v tom šeru a v plnovousu, jaký si na vojně dopřál, nepoznávám..., pak jsem ho poznal... syn starosty z jedné jihomoravské vesnice, kam jsem párkrát přijel k příbuzným na prázdniny.

Můj vzdálený bratranec.

Mrazilo mě.

Kdybych vystřelil –

Byl bych zabíjel nejenom krajany.

Byl bych zabil i kamaráda, byl bych zastřelil jediného syna našeho dobrého známého, ... Rudu starostovic...

Svívalo...

Po opraveném telegrafním vedení přišla zpráva, že se jednotka, která „nedobyla naši pozici“, má přemístit zpět na „své výchozí stanoviště“.

Žádná omluva, žádné vysvětlení.

Vojáka potrestají, když nemá dobře vyčištěný knoflík uniformy, ...generála nepotrestají, když nechá nesmyslně padnout celou svou jednotku.

Pak jsem bojoval dál ...a další léta, ...dostal jsem se do zajetí –

Ještě dlouho vyprávěl dědeček o svých vojenských anabázích.

O těch věcech se dá dočíst, lze je nalézt v tolika knihách, svědectvích.

Ale mě zaujal hlavně tenhle bod... štědrovečerní chvíle.

Symbol?

Jistě, VELIKÝ SYMBOL.

Člověk se nemá ptát, na koho střílí, ...vždycky střílí na nějaké JÁ.

Kdyby dědeček nezaslechl mateřštinu, rozstřílel by oddíl svého národa..., oddíl své vlastní armády... Co by se mu stalo? Na tomto světě asi nic.

Ututlalo by se to.

Ale... na onom světě?

Na onom světě nelze nic UTUTLAT.

Konečně –

Co kdyby dědeček byl v onu štědrovečerní noc začal střílet na cizí jednotku, ...kdyby na jeho kótu byly vyslány jednotky cizí armády, aby dědečka opravdu zabily –

Změnilo by se vlastně příliš?

Tekly by slzy jiným matkám po padlých synech.

Ale slzy matkám by tekly...

Opět by dědeček střílel do lidí, kteří by cítili bolest, ...umírali..., leželi zoufalí na zmrzlé italské hlině...

Mluvili by jinou řečí.

Ale ...srdce všech lidí mají stejnou mateřštinu.

Bolest všech lidí má stejnou mateřštinu.

Byla zase štědrovečerní noc.

Naše rodina seděla kolem stolu a děti se smály... a v dálce žilo tolik rodin, které žily... díky tomu, že dědeček jednou nevystřelil...

Kolik strun života by se přetrhlo, kdyby byl střílel...

Kolik míst u štědrovečerních stolů by bylo prázdných.

Kolik dětí by se nesmálo u vánočních stromků –

Nenarodily by se.

Na zdi pokoje, ve kterém stojí vánoční strom, visí podobizna našeho dědečka, kolo-

rovaná válečná fotografie...

Dívám se na ni.

Dědeček se díval kdesi v Itálii přímo do objektivu fotografa... a tak nyní jeho pohled vypadá, jako by se dědeček díval do očí tomu, kdo pozoruje fotografii.

Dívá se mi do očí –

Dívám se mu do očí.

Dědeček se trochu usmívá.

Trochu, jak se mi zdá, ironicky.

Jako by jeho pohled říkal: „Ať vystřelíš na kohokoliv, vždycky jsi vystřelil na nějaké JÁ...“

Ať ublížíš komukoliv, vždycky jsi ublížil nějakému JÁ...“

Ať kvůli tobě cítí v tuto chvíli úzkost, smutek, samotu, kdokoliv, ...vždy kvůli tobě je zraněný nějaký...“

JÁ.“

Eduard Martin

Pro zasmání

Sbírký

Katolický kněz, protestantský pastor a židovský rabín probírají v přátelském hovoru téma sbírek. Každý vysvětluje, jak s vybranými penězi nakládá.

„Já,“ říká katolický kněz, „vyznačím křídou na podlaze kruh a vyhodím peníze ze sbírky do vzduchu. To, co spadne dovnitř kruhu, je pro mě, a to, co spadne mimo kruh, patří Bohu.“

Pastor popisuje svou metodu: „Já to udělám podobně, také udělám na podlaze kruh, ale malý. To, co spadne dovnitř kruhu, patří Bohu, a to, co spadne mimo kruh, je moje.“

„To já,“ říká rabín, „mám metodu mnohem jednodušší. Nekreslím žádný kruh, jen vyhodím peníze a řeknu Bohu, aby si to, co chce, vzal. Co Bůh nechá spadnout zpět na zem, je moje.“

Ticho

Během večerní adorace věřící klečí před Nejsvětější svátostí. Kostel je naplněn atmosférou zbožnosti a ticha. Najednou začne někomu zvonit mobilní telefon. Jeho majitelka ho hledá v tašce a pak podrážděně nahlas říká: „To nevidíš, že tady všechny rušíš?“

Modlitba

Žena, která už překročila třicítku, se modlí: „Pane, nikdy jsem tě neprosila o nic pro sebe. Dobře to víš, a tak s tím ani teď nechci začínat. Ale moc tě prosím: daruj mé matce zetě!“

Zadáno pro děti

O sedmi radostech Panny Marie
Ó, Maria, Panno věčné krásy,
bez poskvrny hříchu počatá jsi,
Bůh Otec uchránil Tě dědičné viny
jako svoji milovanou dceru,
Bůh Syn svou matku nejčistější,
Duch svatý nevěstu nejsvětější.

Narození Panny Marie, Dívenky svaté,
dostala milost Neposkvrněného Početí,
byla vyvolena za Matku Božského Slova,
lůno Božího Syna čisté, ctnostné, přebohaté,
s důvěrou poklekáme a všichni víme,
budeš-li s námi, Dívenko Maria, zvítězíme.

Mladička odcházíš do chrámu jeruzalémského,
chceš obětovat se službě Boha svého,
zasvětila svoje panenství a plnila vůli Jeho,
postem, modlitbou očekává srdce Tvé celé,
očekává Mesiáše, světa Spasitele.

Čistá a skromná přesvatá Panno,
svatým andělem bylo Ti zvěstováno,
požehnaná jsi mezi ženami.
Hle, počneš Syna a dáš mu jméno Ježíš!
Odpověz, Maria, a smiluj se nad námi.
Aj, já Dívka Páně, staniž se mi podle slova tvého.
A Slovo tělem učiněno jest. Budiž i naší
Matkou a Voditelkou našich cest.

Požehnaná a přesvatá Panno a Matko,
Tvé svaté lůno bylo požehnáno,
Bůh Otec Ti svěřil řád milosrdenství,
Tvá ruka rozdává milosti po celém světě,
však první spěcháš k příbuzné svaté Alžbětě
potěšit, posvětit, pomoci utíkáš na hory,
plná lásky, milosti a pokory.

Milá Matko, krásná nebes Paní,
přichází podle Zákona den očišťování,
přinášíš do chrámu svatého Syna,
obětuješ Ho, aby byla zaplácena naše vina.
Staříčkový Simon pronesl slavnou řeč,
že Tvou vlastní duší pronikne ostrý meč.
Byla to z lásky bolest velká,
Tys Maria Kristova, Spoluvykupitelka.

Jak tato Boha milující svatá Panna žila,
tak ji moudrost Boží odměnila,
umírala touhou a láskou po svém Synu,
v doprovodu andělů a nebeských strun
usedla v nebesích na královský trůn.

Tys jediná, Matičko Maria,
tak mocného Syna máš,
věříme, že i nám sílu a milosti dáš,
On Tě miluje a ničeho Ti neodepře
a Tvá ruka, Matičko naše, slzy setře.

Kdo v Tebe doufá a důvěru skládá,
toho vyslyšíš prosebný hlas,
pomohlas, Matičko, a doufáme,
že pomůžeš a vyslyšíš nás!

Jarmila Urbánková

V roce 2015 připadá Zlatá sobota na sobotu 12. září.

**Hlas od Panny Marie, farní občasník
Vydává Římskokatolická farnost Žarošice
Žarošice 51, 696 34
www.zarosice.estranky.cz**

**Bankovní spojení: Poštovní spořitelna – č. ú. 181645720/0300
Uzávěrka příštího čísla 23. listopadu 2014.**